

**การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี**

**People's Participation on Development Strategy
of Sub District Administrative Organization in Muang District,
Pathumthani Province**

*อติพงษ์ เพชรสุทธิ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 342 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปีมากที่สุด จำนวน 96 คน

คิดเป็นร้อยละ 28.07 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 35.96 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 52.05 และประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 44.15

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D.=0.53) รองลงมาได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.51) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.52) และด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.52) โดยหัวข้อยุทธศาสตร์การพัฒนาลังคมและคุณภาพชีวิต อยู่ใน

* คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี atipong_ru@yahoo.com

ระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.51) รองลงมาได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.53) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.50) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.53) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 0.53) และยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล และด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ส่งผลเชิงบวกต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี สูงสุด และการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ส่งผลเชิงบวกต่อการยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่ำสุด โดยที่ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ด้านสามารถพยากรณ์ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ 72.30

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน; ยุทธศาสตร์การพัฒนา; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The purpose of the research was
1) to study people's participation of sub

district administrative organization in Muang district, Pathumthani province. 2) to study the development strategy of sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province. 3) to study the relationship between people's participation with development strategy of sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province. The sample consists of 342 qualified voters who lived in sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province. The data analysis was done by percentage, mean, standard deviation and Multiple Regression Analysis.

The research revealed that:

1. The personal information, the majority of sample was 198 males at 57.89 %, 96 people

who had aged between 46-50 years old were at 28.07 %. 123 people who graduated from secondary level were at 35.96%. 178 people who gained less than 10,000 bath at 52.05 % and 151 people who worked as employee at 44.15 %.

2. People's participation of sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province, the overall was at the high level ($\bar{x} = 4.16$, S.D.=0.52). When considering each aspect found that benefits was at the highest level and the average were at the highest. ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.53), followed by performance aspect ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.51), decision making aspect ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.52) and evaluation aspect ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.50) respectively.

3. Development strategy of sub district

administrative organization in Muang district, Pathumthani province, the overall was at the high level ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.52). By the title of social development strategy and the quality of life were at the high level with the highest average ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.51), followed by development strategy in good governance aspect ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.53), development strategy in infrastructure and public service aspects ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.50), development strategy in economic aspect ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.53), the conservation strategy of cultural, traditional, local wisdom and tourism development ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 0.53) and development strategy in natural resource and environment ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.50) respectively.

4. People's participation affecting to development strategy of sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province found that people's participation in performance aspect, decision making aspect, evaluation aspect and benefits aspect affected the position results to development strategy of sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province with statistically significant difference at .05. By people's participation in performance aspect affected the positive results to development strategy of sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province with the highest level and people's participation in benefits aspect affected the positive results to development strategy of sub district administrative organization in Muang

district, Pathumthani province with the lowest level. By the 4 predictive variables can predict development strategy of sub district administrative organization in Muang district, Pathumthani province at 72.30%.

Keywords: People's Participation; Development Strategy; Sub District Administrative Organizationin

บทนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญ และจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย กฎหมาย รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศสะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน รวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีกฎหมายหลายฉบับประกันสิทธิของประชาชนด้านการมีส่วนร่วม และกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม อาทิเช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 นอกจากนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการยังกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เช่นกัน (สถาบันพระปกเกล้า, 2552)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจหรือเป็นองค์ประกอบที่ขาดมิได้ การปกครองท้องถิ่น คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองตนเอง หรือกำหนดวิถีชีวิต และอนาคตของชุมชนโดยคนในชุมชน

ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นความจำเป็น ดังเห็นว่าการกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเป็นตัวแทนของประชาชนซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง นอกจากนั้น ยังกำหนดให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน และตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด แก้ปัญหาได้รวดเร็ว สร้างความโปร่งใส รวมทั้งเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ความเป็นเจ้าของชุมชน และเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น ดังนั้นการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เป็นรากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตยนั่นเอง (สถาบันพระปกเกล้า, 2552)

นอกจากนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นประเด็นความท้าทายสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นในปัจจุบันด้วยการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม การเมืองไทย การเกิดขึ้น และรวมตัวของกลุ่มประชาสังคม หรือกลุ่มประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ กลุ่มเหล่านี้สามารถระดมพลังต่อต้านการตัดสินใจของภาครัฐในโครงการสำคัญ ๆ การเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนคนไทยในสังคมประชาธิปไตยในหลายทศวรรษที่ผ่านมาภายใต้การบริหารภาครัฐแบบปิด ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการของรัฐไม่มีทางเลือก ต้องออกมาเรียกร้อง ต่อต้านการตัดสินใจของรัฐบนท้องถนน ซึ่งกลายเป็นยุทธวิธีให้หน่วยงานของรัฐให้ความสนใจและรับฟัง ปรากฏการณ์ของการระดมมวลชน การต่อต้านโครงการของรัฐการปิดล้อมสถานที่ราชการ การประท้วงต่าง ๆ การเมืองภาคพลเมืองเหล่านี้ แม้มีคุณูปการต่อการกระตุ้นจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนมิใช่น้อย แต่ก็สร้าง “การเรียนรู้ทางสังคม” (Social Learning) ที่ว่า การบรรลุข้อเรียกร้องจากภาครัฐ

มีอาจอาศัยการเป็นเพียงแม่แบบการเคลื่อนไหวที่เน้นการเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ (Constructive Engagement) อีกต่อไป แต่ต้องใช้แม่แบบการเคลื่อนไหว ที่ยึด “ถนน” เป็นฐานที่มั่นในการเรียกร้องความสนใจจากภาครัฐ (วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, 2552)

ในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำเป็นจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือทิศทางในการพัฒนาของตนเองให้ชัดเจน และกำหนดยุทธศาสตร์รวมทั้งแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ตลอดจนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อให้ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สำคัญ และในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นจะเป็นผู้ที่รู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นมากที่สุด นอกจากนี้ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่มุ่งเน้นให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นของตัวเอง และการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตัวเองโดยเฉพาะ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548)

นอกจากนี้ยังพบปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ 1) ประชาชนโดยทั่วไป ยังไม่เข้าใจทั้งโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มักเคยชินต่อรูปแบบสภาตำบล และเคยชินกับบทบาทการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 2) ประชาชนส่วนมากยังขาดการมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม

การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรของรัฐ (ระดับท้องถิ่น) ในตำบล หมู่บ้าน มีอิทธิพลเหนือวิถีชีวิตของประชาชน เป็นเจ้านายใหม่ของประชาชน (สัญลักษณ์ของรูปแบบสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้มีอำนาจ และอิทธิพลเหนือกว่าการที่ประชาชนจะเข้ามาควบคุม) และ 3) ประชาชนบางแห่งให้ความสำคัญหวังกับองค์การบริหารส่วนตำบลสูงมากเกินไป โดยเข้าใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นองค์กรที่มาทำหน้าที่แทนหน่วยงานราชการ (อำเภอ) จึงเรียกร้องให้องค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับหน่วยงานราชการ โดยไม่คำนึงถึงรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีเท่าไร (โกวิทย์ พวงงาม, 2552)

จากสภาพของปัญหาต่าง ๆ และความสำคัญของการมีส่วนร่วมที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น การที่จะทำให้อุปสรรคการพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ ลดลง คือ จะต้องเน้นให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น ปัญหา และความต้องการต่าง ๆ ที่ชุมชนนั้น ๆ ต้องการอย่างแท้จริง โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สามารถนำสิ่งต่าง ๆ ที่เสนอมาให้นำมาปรับเปลี่ยนเพื่อแก้ไขปัญหาได้ตรงความต้องการของชุมชน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นแนวทางในการกระตุ้นความสนใจของภาคประชาชน และภาครัฐที่จะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 4 แห่ง ประกอบด้วย 1) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง จำนวน 4,061 คน 2) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพูด จำนวน 6,302 คน 3) องค์การบริหารส่วนตำบลสวนพริกไทย จำนวน 8,286 คน และ 4) องค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง จำนวน 6,724 คน มีประชากรรวมทั้งสิ้นจำนวน 25,373 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี รวมกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 347 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, Robert V. & Morgan, Daryle W. (1970 : 607-610) ที่ระดับช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random Sampling)

สมมติฐานในการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลเชิงบวกต่อ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามแนวคิดของ Cohen , J.M. & Uphoff, N.T., 1981 มาเป็นเกณฑ์กำหนดการพิจารณาโดยผู้วิจัย

จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ และการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 4 ด้าน ซึ่งยึดองค์ประกอบตามแนวคิดของ Cohen , J.M. & Uphoff , N.T. (1981: 17-19) ได้แก่ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการปฏิบัติงาน 3) ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการประเมินผล

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามแนวคิดของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 4) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างตรงตามความมุ่งหมายและตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 4) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.89 มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.07 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.96 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.05 และประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.15

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการตัดสินใจ และด้านการประเมินผล ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า หมู่บ้านของประชาชนได้รับความปลอดภัยจากการ จัดตั้งกลุ่ม อปพร.

ที่ อบต. รับผิดชอบ มีระดับเพลิง รดขยยะ คอยให้บริการภายในหมู่บ้าน อบต.ให้งบประมาณในการจัดประเพณีประจำปี อบต. มีการจัดสรรพื้นที่พักผ่อนให้กับประชาชน และส่งเสริมด้านกีฬาในหมู่บ้าน ประชาชนได้รับความสะดวกสบายจากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคของ อบต. เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา และประชาชนได้รับความสะดวกสบายในเส้นทางจราจรที่ อบต. ได้ปรับปรุง

2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า อบต. สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของหมู่บ้าน เช่น OTOP ประชาชนเข้าประชุมร่วมกับ อบต. ทุกครั้ง เมื่อมีการบริหารงานด้านกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบต. ในการบริหารจัดการงานประเพณีประจำปี อบต. ประชาชนได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการในการบริหารงานของ อบต. ในบางโอกาส และอบต. ให้ความสำคัญให้ประชาชนเป็นตัวแทนในการประชาสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับ อบต.

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกับ อบต. ประชาชนเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา และกิจกรรมร่วมกับ อบต. ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต. อยู่เสมอ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการพัฒนาหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการกิจการของ อบต. มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการตรวจรับงาน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการสาธารณะ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา คูคลอง สะพาน และเข้าร่วมประชุมในการจัดทำกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนากับ อบต.

2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบด้านรายได้ของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการบริการของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบแผนพัฒนายุทธศาสตร์ในการพัฒนาหมู่บ้านของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ ประชาชนเป็นผู้หนึ่งที่เข้าร่วมติดตาม ประเมินผลการทำงานของ อบต. เป็นผู้หนึ่งที่เข้าร่วมรับฟังผลการดำเนินงานของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ และมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพในการทำงานด้านการพัฒนาหมู่บ้านของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาลังคมและคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน สรุปผลการวิจัยเป็นดังนี้

3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ยุทธศาสตร์การพัฒนาลังคมและคุณภาพชีวิต พบว่า อบต. ส่งเสริมสนับสนุน ด้านการกีฬา นันทนาการ และดูแลสุขภาพอนามัย ตลอดจนช่วยเหลือผู้ป่วยในชุมชนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพประชาชน

จัดแข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคีภายในชุมชนเป็นประจำ ส่งเสริมสนับสนุนสวัสดิการ และคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง และสนับสนุนการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี พบว่า อบต. สนับสนุนส่งเสริมความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและเสรีภาพของประชาชนอยู่เสมอ พัฒนาประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา และการบริการสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงานให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาบุคลากรทุกระดับในหน่วยงานให้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ พบว่า อบต. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่และความต้องการของประชาชน สนับสนุนการปรับปรุง และก่อสร้างถนน ทางระบายน้ำ สะพาน น้ำประปา น้ำเพื่อการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น สนับสนุนลานกีฬาเอนกประสงค์ สวนสาธารณะ สวนสุขภาพ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจไว้บริการประชาชนทั่วไป ส่งเสริมให้มี อพพร. ประจำหมู่บ้าน เพื่อให้บริการป้องกันสาธารณภัย ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างครอบคลุม และส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปตามแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า อบต. ส่งเสริมการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ร้านค้าชุมชน ศูนย์ OTOP ประจำหมู่บ้าน และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเป็นไปตามแผน ส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสินค้าชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาสินค้า และผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ให้มีมาตรฐาน จัดการฝึกอบรม และพัฒนาฝีมือแรงงานด้านการประกอบอาชีพในชุมชน เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสนับสนุนการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม โดยยึดแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแบบอย่าง

3.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า อบต. ส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาเรียนรู้ตามความสนใจ และตามความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน สนับสนุนการบูรณะ พื้นฟูสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม และจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อยู่เสมอ สร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีโดยผ่านทางกิจกรรม การละเล่นพื้นบ้านเสมอ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ในเชิงการส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำเทศกาลต่าง ๆ อยู่เสมอ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยร่วมมือกับสถานศึกษาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า อบต. สนับสนุนการดูแลรักษา พื้นฟู สร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สนับสนุนให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนแบบมี

ส่วนร่วมของประชาชน ร่วมมือกับหน่วยราชการ วัด ชาวบ้านในการรณรงค์ทำความสะอาดตามสถานที่ราชการ วัด บ้านเรือนอยู่เป็นประจำ และปรับปรุงภูมิทัศน์ กำจัดวัชพืชในคูคลอง ตัดหญ้าตามถนนหนทาง ตกแต่งต้นไม้ในสวนสาธารณะเป็นประจำ

สรุป การมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการตัดสินใจ

ด้านการประเมินผล และด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ส่งผลเชิงบวกต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี สูงสุด และการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ส่งผลเชิงบวกต่อการยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่ำสุด โดยที่ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ด้าน สามารถพยากรณ์ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ 72.30 (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบคัดเลือกเข้า (Enter Selection) ของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ไม่ปรับมาตรฐาน (b)	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ปรับมาตรฐาน (β)	T	sig
ค่าคงที่	4.027			.000
ด้านการตัดสินใจ (X_1)	.718	.299	6.492	.000
ด้านการปฏิบัติงาน (X_2)	1.131	.339	3.478	.000
ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ (X_3)	.839	.2785	.061	.000
ด้านการประเมินผล (X_4)	.722	.2936	.312	.000
			6.028	

R = .834, R^2 = .723, SEE = .711, F = 238.019, Sig = .000

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย รวม 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ประเด็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และ 3) ประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการประเมินผล

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบด้านรายได้ของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการบริการของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาหมู่บ้านของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ ท่านเป็นผู้หนึ่งที่เข้าร่วมติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของ อบต. ท่านเป็นผู้หนึ่งที่เข้าร่วมรับฟังผลการดำเนินงานของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพในการทำงานด้านการพัฒนาหมู่บ้านของ อบต. อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวความคิดของ Szentendre (1996) ที่เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการประเมินผล ประชาชนให้ความสนใจและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมทั้งมีการตรวจสอบถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานนั้น ๆ

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการตัดสินใจ

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ร่วมกับ อบต. ท่านเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา และกิจกรรมร่วมกับ อบต. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต. อยู่เสมอ ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการพัฒนาหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในกิจการของ อบต. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการตรวจรับงาน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการสาธารณะ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา คูคลอง สะพาน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมประชุมในการจัดทำกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนากับ อบต. สอดคล้องกับแนวความคิดของ United Nations (1981) ที่เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ประชาชนเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา และกิจกรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การตัดสินใจ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนา และมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการตรวจรับงาน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการสาธารณะ

3. การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อบต. สนับสนุนเงินงบประมาณเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของหมู่บ้าน เช่น

OTOP ท่านเข้าประชุมร่วมกับ อบต. ทุกครั้งเมื่อมีการบริหารงานด้านกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน ท่านมีส่วนร่วมร่วมกับ อบต. ในการบริหารจัดการงานประเพณีประจำหมู่บ้าน ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการในการบริหารงานของ อบต. ในบางโอกาส และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ อบต. ไร้แว้งใจให้ท่านเป็นตัวแทนในการประชาสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับ อบต. สอดคล้องกับแนวความคิดของ Cohen, J.M. and Uphoff , N.T. (1980 : 17-19) ที่เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประสานงาน จัดทำ หรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นไปตามแผนงานหรือโครงการต่างๆ ที่หน่วยงานกำหนดไว้ ตลอดจนได้ร่วมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการดำเนินงานที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดี

4. การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ หมู่บ้านของท่านได้รับความปลอดภัยจากการ จัดตั้งกลุ่ม อปพร. ที่ อบต. รับผิดชอบ หมู่บ้านของท่านมีรถดับเพลิง รถขยะ คอยให้บริการภายในหมู่บ้าน อบต. ให้งบประมาณในการจัดประเพณีประจำหมู่บ้านทุกปี อบต. มีการจัดสรรพื้นที่พักผ่อนให้กับประชาชน และส่งเสริมด้านกีฬาในหมู่บ้านของท่าน ท่านได้รับความสะดวกสบายจากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคของ อบต. เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับความสะดวกสบายในเส้นทางจราจรที่ อบต. ท่านได้ปรับปรุง สอดคล้องกับแนวความคิดของ Goodman, R.I. (1980) ที่เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของหน่วยงาน พร้อมทั้งได้รับความสะดวก และได้รับประโยชน์จาก

โครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานดำเนินการ

ประเด็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

จากผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อบต. ส่งเสริมสนับสนุนด้านการกีฬา นันทนาการ และดูแลสุขภาพอนามัย ตลอดจนช่วยเหลือผู้ป่วยในชุมชนอย่างทั่วถึง อบต. ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อบต. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพประชาชน จัดแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ภายในชุมชนเป็นประจำ อบต. ส่งเสริมสนับสนุนสวัสดิการ และคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ อบต. สนับสนุนการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับแนวคิดของ Mintzberg, Henry (1979 : 67) ได้นำเสนอว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต หน่วยงานต้องส่งเสริม และอำนวยความสะดวก ให้แก่ ประชาชนในท้องถิ่นให้มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีความรู้ และได้รับการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดี สนับสนุนและส่งเสริมการบริหารการศึกษา สวัสดิการสังคม

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี

จากผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อบต. สนับสนุนส่งเสริม

ความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น อบต. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและเสรีภาพของประชาชนอยู่เสมอ อบต. พัฒนาประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา และการบริการสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน อบต. ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงานให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ อบต. ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาบุคลากรทุกระดับในหน่วยงาน ให้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น (2552) ได้นำเสนอว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี หน่วยงานต้องพัฒนาชุมชนและบริหารองค์กรโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี ส่งเสริมการเลือกตั้ง เผยแพร่การปกครองตามระบบประชาธิปไตยให้ประชาชนได้เข้าใจ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน รวมทั้งปรับปรุง และพัฒนาระบบการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ

จากผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อบต. ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความต้องการของประชาชน อบต. สนับสนุนการปรับปรุง และก่อสร้างถนน ทางระบายน้ำ สะพานน้ำประปา น้ำเพื่อการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น อบต. สนับสนุนลานกีฬาเอนกประสงค์ สวนสาธารณะ สวนสุขภาพ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจไว้บริการประชาชนทั่วไป อบต. ส่งเสริม อพพร. ประจำหมู่บ้านเพื่อให้บริการป้องกันสาธารณภัย ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างครอบคลุม และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ อบต. ส่งเสริมสนับสนุน

พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปตามแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) ได้นำเสนอว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ หน่วยงานต้องพัฒนาศักยภาพ และลักษณะทางกายภาพ การปรับปรุงพื้นที่ และการก่อสร้าง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ อันเป็นการส่งเสริมความสะดวกในการอยู่อาศัย และการประกอบอาชีพ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

จากผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อบต. ส่งเสริมการบริหารจัดการ วิสาหกิจชุมชน ร้านค้าชุมชนศูนย์ OTOP ประจำหมู่บ้าน และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเป็นไปตามแผน อบต. ส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสินค้าชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น อบต. ส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาสินค้า และผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ให้มีมาตรฐาน อบต. จัดการฝึกอบรม และพัฒนาฝีมือแรงงานด้านการประกอบอาชีพในชุมชน เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ อบต. สนับสนุนการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม โดยยึดแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแบบอย่าง สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) ได้นำเสนอว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ หน่วยงานต้องสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้ดำเนินไปด้วยความเข้มแข็งมั่นคง เพื่อสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งส่งเสริมคุณภาพสินค้า และการบริหารจัดการตลาดที่ดี

5. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว

จากผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การ

อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อบต. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ตามความสนใจ และตามความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน อบต. สนับสนุนการบูรณะ พื้นฟูสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรมและจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่เสมอ อบต. สร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีโดยผ่านทางกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านเสมอ อบต. อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ในเชิงการส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำเทศกาลต่าง ๆ อยู่เสมอ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ อบต. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยร่วมมือกับสถานศึกษาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) ได้นำเสนอว่า ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการท่องเที่ยว หน่วยงานต้องส่งเสริมให้การสงวน รักษาคุณภาพ และการใช้อย่างรู้คุณค่า เพื่อคงเอกลักษณ์เดิม พร้อมทั้งปรับปรุงพัฒนาเสริมสร้างให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน และพร้อมที่ช่วยกันปกป้องดูแลรักษาให้ยั่งยืนต่อไป โดยอนุรักษ์คุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อบต. สนับสนุนการดูแลรักษา พื้นฟู สร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับ

ประชาชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อบต. สนับสนุนให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร อบต. สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนแบบมีส่วนร่วมของประชาชน อบต. ร่วมมือกับหน่วยราชการ วัด ชาวบ้านในการรณรงค์ทำความสะอาดตามสถานที่ราชการ วัด บ้านเรือนอยู่เป็นประจำ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ อบต. ปรับปรุงภูมิทัศน์ กำจัดวัชพืชในคูคลอง ตัดหญ้าตามถนนหนทาง ตกแต่งต้นไม้ในสวนสาธารณะเป็นประจำ สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) ได้นำเสนอว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานต้องให้ชุมชนต่าง ๆ เป็นชุมชนที่น่าอยู่อาศัย และเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการดูแล และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี สูงสุด และการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ส่งผลเชิงบวกต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่ำสุด ค่าสหสัมพันธ์พหุของยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล และด้านการร่วมรับผลประโยชน์ เท่ากับ .834 โดยที่ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ด้าน สามารถพยากรณ์ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ 72.30 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .711 จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cohen, J.M. & Uphoff, N.T. (1980 : 17-19) ได้นำเสนอ การมีส่วนร่วมประกอบไปด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประสานงาน จัดทำ หรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นไปตามแผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ หน่วยงานกำหนดไว้ ตลอดจนได้ร่วมประชาสัมพันธุ์ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการดำเนินงานที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดี การที่ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของหน่วยงาน พร้อมทั้งได้รับความสะดวก และได้รับประโยชน์จากโครงการต่างๆ ที่หน่วยงานดำเนินการ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการ และร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชน การที่ประชาชนให้ความสนใจ และติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมทั้งมีการตรวจสอบถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น วิพากษ์ วิจารณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ครั้งนี้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยนำตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยไปหามากตามลำดับมาสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านการประเมินผล พบว่า กลุ่ม

ตัวอย่างที่เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.50) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเชิญประชาชนเข้าร่วมติดตาม รับฟังผลการดำเนินงาน ติดตามความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบด้านรายได้ ตรวจสอบแผนพัฒนา แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาหมู่บ้าน ประเมินคุณภาพในการทำงานด้านการพัฒนาหมู่บ้าน ประเมินความพึงพอใจในการบริการ และตรวจสอบการใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น วิพากษ์ วิจารณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานนั้น ๆ

1.2 ด้านการตัดสินใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.52) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ประชาชนเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา และกิจกรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การตัดสินใจ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนา และมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการตรวจรับงาน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการสาธารณะ

1.3 ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.51) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประสานงาน จัดทำ หรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นไปตามแผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำหนดไว้ ตลอดจนได้ร่วมประชาสัมพันธุ์ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงการดำเนินงานที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดี

1.4 ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.53) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการดำเนินงานของหน่วยงานทางด้านงบประมาณในการจัดประเพณี

ประจำหมู่บ้านทุกปี มีการจัดสรรพื้นที่พักผ่อนให้กับประชาชน และส่งเสริมด้านกีฬาในหมู่บ้านของท่าน ได้รับความสะดวกสบายจากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา พร้อมทั้งได้รับความสะดวกในเส้นทางจราจร และได้รับประโยชน์จากโครงการต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในตัวแปรอื่น ๆ

เนื่องจากยังมีปัจจัยอื่นอีกจำนวนมากที่สามารถส่งผล

ต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น หลักธรรมาภิบาล วัฒนธรรมองค์การ คุณภาพชีวิต การบริหารจัดการ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาในหน่วยงานอื่นขององค์การ

ปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เป็นต้น

2.3 ควรทำวิจัยในภาพรวมขององค์การ

ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภาคอื่น ๆ กลุ่มจังหวัด เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). **การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2545). **การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน**. ม.ป.ท.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2552). **การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย**. กรุงเทพฯ : วิทยุชุมชน.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น. (2552). **เยาวชนอาสาต้นกล้าท้องถิ่น**. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น. (2552). **การจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น : จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ**. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). **Good Governance**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- Cohen , J.M. & Uphoff , N.T. (1981). **Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity**. New York : World Developments.
- Goodman R.I. (1980). The Effectiveness Index as Comparative Measure in Media Product Evaluation. Education Technology, 20(09), 30 -34.
- Mintzberg, Henry. (1979). **The structuring of organizations**. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall.
- Szentendre. (1996). **Public Participation Training Module**. Hungary : The Regional Environmental Center.
- United Nations. (1981). "Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action and National Development". In Department of International Economic and Social Affairs. New York : United Nations.**